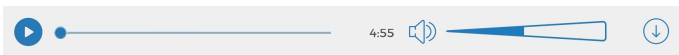

Tiškevičių paveldui – politikų barikados

Denisa NIKITENKA

2017 06 06 13:30

Kasmet vis gražėjantis ir ateities planus puoselėjantis Kretingos dvaras su parku yra vizitinė šio miesto kortelė. Deniso Nikitenkos nuotrauka

A-A+

Kretingos dvaro parką bandantys atkurti muziejininkai susidūrė su netikėtais vietos politikų viražais, kurie gali lemti tolesnę grafų Tiškevičių paveldo plėtrą.

Politikų ir muziejininkų interesai išsiskyrė dėl sovietmečiu įrengtos ir vaizdą darkančios sporto aikštelės, kurios vietoje kadaise buvo trečiasis parko fontanas su skulptūra bei rožynas. Kai kurie Kretingos rajono savivaldybės tarybos nariai įsitikinę, jog neverta atkurti šios oazės, neva prasmingiau būtų įrengti visiškai naują aikštelę vaikams. Kretingos muziejaus vadovai atkerta, kad dvaro parko atkūrimą privalu vykdyti kompleksiskai, o sporto mėgėjams galima rasti ir kitų vietų. Dėl šio klausimo politikai turės apsispręsti birželį.

Suabejojo vizija

Neseniai Kretingos rajono tarybos buvo prašoma nurašyti Kretingos muziejaus patikėjimo teise valdomą savivaldybės turimą – 1823 kv. m ploto sporto aikštelę. Ji nebenaudojama jau kelias dešimtis metų, neatlieka jokios funkcijos, tik dardo dvaro parko vaizdą. Tačiau vietos politikams iš pradžių užkliuvo tai, kad savivaldybės administracijos parengtame dokumente nerašoma, kokiomis lėšomis būtų demontuota aikštelė, be to, jų nuomone, pernelyg išpūsta darbų kaina – 17 tūkst. eurų. Taigi, be nurodymo patikslinti sąmatą, merijos valdininkams „prisakyta“ pateikti alternatyvų variantą: kiek kainuotų įrengti naują modernią sporto aikštelę. Tokia perspektyva įvarė pleišną tarp politikų ir muziejininkų, mat šie laikosi nuostatos atkurti fontaną.

Toje vietoje, kurioje XX amžiaus pradžioje dvaro parką puošė fontanas ir rožynai, dabar pilkuoja nenaudojama sporto aikštelė. Lietuvos žinių archyvo nuotrauka

Tarybos narys Darius Petrošius „Lietuvos žinioms“ teigė, jog dvaro parko

teritorija prie aikštelės jau sudaryta. „Ten stovi dar sovietmečiu statyti pastatai, bendrabutis, Sporto mokykla. To atkurto fontano nuo dvaro nė nebūtų matyti, o aplinkui gyvena žmonės, vaikai turi kur nors sportuoti. Jei Tiškevičių palikuonims dabar priklausytų tas parkas, jie, man regis, neprieštarautų, kad čia atsirastų šiuolaikinių objektų. Niekam netrukdytų moderni, universali lauko aikštelė, kurioje būtų galima žaisti ir krepšinį, ir tinklinį, ir mini futbolą“, – pabrėžė politikas.

REKLAMA

Kitas Kretingos rajono tarybos narys Antanas Kalnius taip pat nemano, kad dvaro parke įrengta sporto aikštelė nederėtų su aplinka. „Be to, kol tas fontanas būtų atstatytas... Juk tokiems projektams reikia milžiniškų pinigų“, – pridūrė jis.

Kretingos krašto enciklopedijos nuotrauka

Svarbu tęstinumas

Kretingos rajono meras Juozas Mažeika „Lietuvos žinioms“ prisipažino, kad asmeniškai palaikytų sumanymą atkurti autentišką aplinką. „Kaip buvęs sporto specialistas turėčiau pasisakyti už lauko bazės įrengimą, tačiau reikia žvelgti į kontekstą. Be to, savivaldybė strateginiame veiklos plane nėra numačiusi atnaujinti sporto aikštelės, o ir biudžete tam neskirta lėšų“, – aiškino politikas. Jis priminė, kad viena pergalė jau pasiekta – nugriautas buvęs sovietinių laikų dvaro rūmų priestatas, taip pat atstatyta fontano prie Žiemos sodo mergaitės su skėčiu skulptūra.

„Pradėjome naikinti tuos sovietinius „stebuklus“ dvaro aplinkoje ir nematau prasmės keisti kryptį. Kita vertus, Kretingoje statomas visas sporto kompleksas. Dvaro parkas turi būti atkuriamas toliau“, – įsitikinęs meras.

Aistros verda dėl šios asfaltuotos aikštelės. Deniso Nikitenkos nuotrauka

Formuotų įvaizdį

Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė „Lietuvos žinioms“ patvirtino, kad senai asfaltuotai sporto aikštei demontuoti iš savivaldybės biudžeto neketinama prašyti nė cento. „Tie darbai būtų atliekami rėmėjų lėšomis ir naudojant muziejaus specialiųjų programų pinigus. Tereikia

patikslinti jų sąmatą. Turime suvokti, kad tokių elementų kaip dvaro parko fontanai, gėlynai, takai, alėjos atkūrimas yra koncepcinės, o ne pavienes iniciatyvos. Vertybė bus tik tada, kai matysime atkurtą visą kompleksą. Jo sudedamoji dalis yra ir fontanas, dėl kurio dabar kilo skandalas“, – pasakojo kretingiškė.

Muziejaus vadovė informavo, kad šiuo metu renkama informacija, kurios reikės techniniam projektui dėl medinės verandos dvaro rytinėje dalyje atstatymo. „Ten grafas Juozapas Tiškevičius rengdavo kamerinės muzikos orkestrų koncertus, pokylius, priimdavo svečius. Atstačius verandą ši veikla būtų atnaujinta. Nuo verandos matyti ir fontanai: antrasis bei trečiasis. Jei vietoj pastarojo bus sporto aikštelė, bumsės kamuoliai, vyks varžybos, apie kokius kamerinės muzikos renginius galėsime kalbėti? Muziejus stengiasi atkurti kultūrinę erdvę, todėl viso komplekso atstatymas yra principinis klausimas“, – kalbėjo V. Kanapkienė. Ji pridūrė, kad dėl to konsultuojamasi ir su istorikais, ir su paveldosaugininkais.

„Palanga įrengė visą Tiškevičių alėją, kuri grafų laikais net nebuvo vadinama jų vardu. Pagamino didikų skulptūras, sukūrė naują erdvę. Plungės dvare irgi buvo net trys sporto aikštelės, tačiau nebeliko nė vienos. O Kretingos dvaro parke pakanka atstatyti tai, kas buvo. Tereikia politinės valios, apsisprendimo. Lauke pažaisti krepšinį galima ir už kelių šimtų metrų esančiame stadione ar mokyklos kieme. Dvaro parke turi būti kuriama tai, kas formuoja miesto, krašto, valstybės, tautos identitetą, įvaizdį“, – aiškino muziejaus vadovė.

V. Kanapkienė teigė, jog išardžius asfaltą būtų atliekami archeologiniai kasinėjimai ir siekiama kuo tiksliau nustatyti, kur buvo fontanas bei kitos grafų Tiškevičių laikų struktūros, o vėliau – kreipiamasi į Europos Sąjungos fondus dėl jų atkūrimo.
